# 180122 - Hasta, bir teyemmümle iki namazdan fazla namazı cem’ edebilir mi? Hasta, Necis bezle namaz kılabilir mi?

**Soru**

Hareket edemeyen yatalak bir hasta, kız kardeşinden başka kimsesi yoktur.. Namaz kılan bu hastanın bezlerini kız kardeşi günde üç defa değiştiriyor. Ancak bu hem hastaya hemde bakıcıya çok meşakkatli bir işlemdir. Sürekli dışkı akıntısı var. Hasta sabah namazını kılıyor, daha sonra öğlen ve ikindiyi cem’ ediyor. Akşam ve yatsıyı da cem’ ediyor. Temizlendikten sonra iki namazdan fazlasını cem’ edebilir mi? Çünkü abdest almak ve temizlenmek çok meşakkatli bir durum olmuştur. Ayrıca bu hastanın teyemmüm etmesi caiz mi? Hasta, necis olan bezini çıkarmadan namaz kılabilir mi?

**Detaylı cevap**

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Aslında adamın avretine ne annesi nede kız kardeşi bakması caiz değildir. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurmuştur: “Avretini eşin veya sahip olduğun cariyelerden hariç herkesten koru” Ebu Davud 4017, Tirmizi 2794.

Ancak adam kendini temizlemekten aciz ise ve onun bakımını yapacak eşi yoksa, kız kardeşi temizliğini yapabilir. Çünkü zaruret halinde avrete bakmak ve dokunmak caizdir. Elinden geldiğince avrete bakmaması ve dokunmaması vaciptir. Mümkünse eldiven veya bir kumaş kullanması daha iyidir.

İkincisi:

Namazda asıl olan hüküm insanın elinden geldiğince vaktinde kılmasıdır. Şüphesiz yüce Allah şöyle

buyurdu: “….. Şüphesiz namaz, mü’minlere belirli vakitlere bağlı olarak farz kılınmıştır.” Nisa/103

Öğlen ve ikindi namazı ile akşam ve yatsı namazı; yolculuk, hastalık ve benzer durumlarda ister cem’ takdim, ister cem’ te’hir edilebilir.

Şeyhülislam İbn Teymiye Rahimehullah Mecmu el Fetava kitabı 22/293 sayfasında şöyle dedi: “Namazları cem’ etmenin sebebi ihtiyaç ve özürdür. İnsan cem’ etmeye ihtiyaç duyduğunda yolculukta veya yağmur yağdığında, hastalandığında ve buna benzer durumlarda namazları cem’ edebilir. Çünkü bunun amacı ümmetten meşakkati kaldırmaktır.”

Daha detaylı bilgi için (97844) nolu sorunun cevabına bakınız.

Şeriatta iki namazdan daha fazla cem’ etmekle ilgili herhangi bir ruhsat gelmemiştir. Hastanın namazı vakti dışında kılması caiz değildir. Böylece iki namazdan daha fazla cem’ etmesi caiz olmaz.

Daimi Fetva Kurulu’na bu konuda şöyle sorulmuştur: “Hasta bir kadın; hastalığı ve hastaneler arasında gidip geldiği için namazı vaktinde kılamıyor. Bunun hükmü nedir?

Kurul şöyle cevap verdi: Namazı vaktinde kılmayarak geciktirmesi caiz değildir. Elinden geldiği kadarıyla namazı vaktinde kılması gerekir. Nitekim Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Namazı ayakta kıl, gücün yetmezse oturarak kıl, yapamazsan yan tarafa uzanarak kıl, bu şekilde de namazını kılamazsan sırt üstü uzanarak kıl”

Hasta olan kimse öğlen ve ikindiyi öğlen veya ikindi vakitlerinde kılabilir. Akşam ve yatsıyı da aynı şekilde akşam veya yatsı vaktinde kılabilir. Daimi Fetva kurulu: 8/38

Üçüncüsü:

Su bulunduğu müddetçe ve suyun kullanımı mümkün olduğu müddetçe teyemmüm almak caiz değildir. Fakat hasta;  suyu kullanamaz veya kullanımından bir zarar oluşmasından korkuyorsa veya kullanımı çok güç ise bu durumlarda teyemmüm alması caiz olur.

Yüce Allah şöyle buyurdu: “… Eğer hasta olur veya yolculukta bulunursanız veyahut biriniz abdest

bozmaktan gelince ya da eşlerinizle cinsel ilişkide bulunup, su da bulamazsanız o zaman temiz bir toprağa yönelip, (niyet ederek onunla) yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin. Şüphesiz Allah, çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır.” Nisa 43

Kadi bin Arabi Ahkamul Kur’an kitabı 1/560 sayfasında şöyle demiştir:

“Hastalık; vücudun normal durumdan çıkmasıdır. Hastalık iki çeşittir: basit ve ağır. Hasta suyu kullanmaktan korkabilir, suyu ona verecek kimseyi bulamayabilir. Hasta,  Teyemmümün mutlak lafzı her mübah olduğunu göstermektedir.

Daimi Fetva Kuruluna şöyle soruldu: “Ben yatalak bir hastayım ve hareket edemiyorum. Namaz için nasıl taharet alırım ve nasıl namaz kılarım?

Cevap: her Müslüman taharetini suyla alması farzdır. Ancak hastalık vb. nedenlerden dolayı su kullanamaz ise temiz bir toprakla teyemmüm alır. Şayet teyemmüm de almaya gücü yoksa taharet hükmü ondan kalkar ve gücü yettiği şekilde namazını kılar. Yüce Allah şöyle buyurdu: “Gücünüz yettiğince Allah‘tan sakının”. Başka bir ayette “Allah size dinde zorluk kılmamıştır.”

İdrar ve dışkı meselesi ise taşla veya temiz mendillerle temizlenmesi yeterlidir. Çıkış yolları üç veya bölgenin tam temizleninceye kadar silinir.” Daimi Fetva Kurulu 5/346

Dördüncüsü:

Hasta, necaset barındıran bezle namaz kılması caiz değildir. Bez yerine yakınında bir kap bulundurarak içine ihtiyacını giderebilir.  Daha sonra mendillerle temizlenir. Ancak bez kullanması gerekiyorsa namazdan önce bezi çıkarması ve veya necaset bulaşmışsa değiştirmesi gerekir.

Şayet hasta idrar kaçırma sorunu yaşıyorsa, namazdan önce necaset bölgesini temizlemesi ve necasetin yayılmaması için bağlaması gerekir. Namaz vakti girdiğinde abdest alır. Her namaz için bölgenin yıkanması ve bağlanması zorunlu değildir. Ancak bağlama konusunda ihmal ederse tekrar abdest almak ve bölgeyi yıkamak gerekecektir.

En iyisini Allah bilir.